

De middeleeuwen

Gebruik bron 3 en 4.

Missionarissen die Europa willen kerstenen, zoeken vaak de koning van een gebied op om hem te bekeren.

- 2p 5 Ontleen hiervoor uit elk van beide bronnen een verschillend motief.

Gebruik bron 3 en 4.

Stel: je doet onderzoek naar de rol van koningen bij de verspreiding van het christendom over Europa en je gebruikt deze twee bronnen. Je stelt vast dat de informatie uit de ene bron betrouwbaarder is voor je onderzoek dan de informatie uit de andere bron.

- 2p 6 Geef met twee argumenten aan, welke bron de betrouwbaarste informatie voor je onderzoek bevat.

In de zesde eeuw brak voor de eerste keer een pestepidemie uit in het Oost-Romeinse Rijk: er stierven miljoenen mensen en de samenleving raakte ontwricht. Hoewel in de zevende en achtste eeuw ook nog uitbraken van de pest voorkwamen, bleef de eerstvolgende grote, zeer dodelijke pestepidemie uit tot 1347.

- 2p 7 Verklaar met een kenmerkend aspect van de vroege middeleeuwen waardoor grote pestepidemieën in die periode bijna niet voorkwamen in West-Europa.

Gebruik bron 5.

Een bewering:

Uit de bron blijkt dat koning Lodewijk IX streeft naar centralisatie.

- 2p 8 Ondersteun deze bewering met twee argumenten.

De middeleeuwen

bron 3

Fragment uit *De Geschiedenis van de Franken*, tussen 573 en 591 geschreven door bisschop Gregorius van Tours, een van de machtigste mannen van zijn tijd. In het fragment beschrijft hij de bekering van koning Clovis in 496:

De koningin liet de heilige Remigius (de bisschop van Reims) in het geheim bij zich komen. Ze smeekte hem het woord van de verlossing aan de koning over te brengen. De bisschop verzocht Clovis om een persoonlijk onderhoud en drong er bij hem op aan in de ware God, de schepper van hemel en aarde, te geloven en zijn eigen afgoden op te geven (...). De koning antwoordde: "Ik heb u bereidwillig aangehoord, heilige vader. Er blijft echter een probleem. Het volk onder mijn bevel zal niet bereid zijn de oude goden op te geven. Toch zal ik naar mijn mensen toegaan en overbrengen wat u mij zojuist hebt verteld." Clovis organiseerde een bijeenkomst, maar door tussenkomst van de goddelijke macht riep heel het volk, nog voordat de koning zijn mond kon opendoen, eensgezind uit: "We zullen onze sterfelijke goden verwerpen, vrome koning, en zijn bereid de onsterfelijke God waarover Remigius preekt te volgen." Het nieuws bereikte de bisschop. Hij was zeer verheugd en beval dat de doopvont klaar moest worden gemaakt.

bron 4

In 602 vaardigt koning Ethelbert van Kent in Engeland een wet uit. Enkele jaren voordat deze wet wordt opgesteld, heeft een christelijke missie uit Rome Engeland bereikt. Een fragment uit deze wet:

Schade toegebracht aan het bezit van God en de Kerk moet twaalfvoudig worden gecompenseerd; aan het bezit van een bisschop elfvoudig; aan het bezit van een priester negenvoudig; aan dat van een diaken zesvoudig; aan dat van een gewone geestelijke drievoudig.
Verstoring van de vrede in een kerk moet tweevoudig worden vergoed; verstoring van een bijeenkomst ook tweevoudig.

bron 5

In 1247 laat koning Lodewijk IX van Frankrijk een onderzoek instellen in Normandië. Speciale controleurs noteren de klachten van de plaatselijke bevolking:

Klacht nummer 465: De abt en het klooster van Silly-en-Gouffern beklagen zich erover dat de koning belasting heft op de verkoop van hout uit de bossen van Blanefosse in de parochies Saint-Martin-sur-Vivre en Belhotel. De abdij was gewend het hout belastingvrij te verkopen in de tijd van koning Filips en in de tijd van de vader van de huidige koning.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.